

DOLŇÁČIK

ZŠ Obchodná 5, Sečovce

2018/2019
Druhé vydanie

ROČNÍK: 22.

Vychádza občasne

Obsah:

Medzinárodný týždeň priateľstva	s. 3
Jazyková poradňa	s. 4
Svetový deň vody	s. 6
Marec – mesiac knihy	s. 7
Slávnostný zápis predškolákov do 1. ročníka	s. 9
Výsledky súťaží a olympiád	s. 10
V škole je nám fajn	s. 11
Deň otvorených dverí	s. 13
Zasmejme sa	s. 14
Z literárneho pera našich žiakov	s. 16

Redakčná rada : Šéfredaktor – Orendášová, D. **Redakčná rada:** predseda – Raceková, V. **Členovia:** Kurilecová, L.,

Vydáva: ZŠ Obchodná 5, Sečovce ako Občasník
Pedagogický dozor: Mgr. I. Ujhelyiová

Medzinárodný týždeň priateľstva

25.2. 2019 – 1. 3. 2019

*Priateľstvo nie je možné nikde kúpiť,
priatelia môžu do našich srdc len nečakane vstúpiť.
Keď je priateľ ďaleko a všetko sa zdá divné,
v mojom srdci zostáva a vždy je pri mne.
Práve vtedy, keď sa náš svet celý rúca,
priateľ drží našu ruku a dotýka sa pri tom srdca.*

Priatelia sú anjeli, ktorí nám pomáhajú, keď naše krídla zabudli lietať. Skutočné priateľstvo je ako voda. Je nevyhnutná pre život a veľmi ťažko sa dá nájsť. K tomu, aby sa z ľudí stali priatelia stačí začať milým slovom a úsmevom. Počas Medzinárodného týždňa priateľstva boli pre žiakov 1. stupňa pripravené rôzne aktivity. V pondelok to bolo rozhlasové vysielanie, v utorok si žiaci mali

možnosť v počítačovej učebni pozrieť videá a prezentácie na danú tému. „Iskierkou priateľstva“ sa začala v stredu prvá vyučovacia hodina. Žiaci si pod vedením povereného žiaka zo IV. B triedy vytvorili v jednotlivých triedach koleso a poslali si symbolickú iskierku priateľstva. Vo štvrtok sme nainštalovali na chodbe pri počítačovej učebni reťaz priateľstva zo srdca priateľstva. V závere týždňa, teda v piatok, sa uskutočnili priateľské stretnutia pri spoločenských hrách.

Priateľstvo je tá najprirodzenejšia túžba človeka. A tam, kde fungujú dobré vzťahy sa cítíme všetci dobre.

Jazyková poradňa - nespisovné výrazy, ktoré používame často

---

1. Treba, bolo treba, bude treba

Je treba rozmotáť zložitú situáciu. Na väčšinu otázok *nie je treba* odpovedať. Príslovka *treba* má v uvedených príkladoch platnosť prítomného času. Tvar sponového slovesa *byť - je* stojí pri nej navyše, je zbytočný. **Správne** sú tieto spojenia: ***treba rozmotáť situáciu, netreba*** odpovedať, ***treba*** pracovať systematicky, ***kosť treba*** primerane.

Ale v minulom a budúcom čase sa príslovka *treba* uvádza so sponou: ***bolo/ nebolo treba, bude/ nebude treba.***

2 . Postaviť sa do radu

Podstatným menom mužského rodu **rad** označujeme usporiadanie alebo zoradenie viacerých jednotlivcov alebo vecí v jednej línii za sebou alebo vedľa seba. Ak sa namiesto tohto pomenovania použije slovo **rada**, ide o nespisovné vyjadrenie, pretože podstatné meno ženského rodu **rada** má význam návod na konanie, poučenie, resp. rozhovor, pri ktorom niekto niekomu radí. Obidve podstatné mená patria do slovnej zásoby spisovnej slovenčiny, majú však odlišný význam, a preto ich **nemožno zamieňať**.

Správne hovoríme: postavím sa do radu (nie do „rady“), posadili sa do prvého radu, vybočil z radu a pod.

3. Je správne dehydratácia alebo dehydrácia? A čo dehydratačný a dehydračný? Ktoré z nich je spisovné?

Podstatné mená *dehydratácia*, *dehydrácia* a prídavné mená *dehydratačný*, *dehydračný* sú v súčasných slovníkoch spracované ako varianty toho istého slova. Pri slovesách *dehydrovať/dehydratovať* a prídavných menách *dehydrovaný/dehydratovaný* ide tiež o varianty (ktoré sa v menovaných slovníkoch uvádzajú), no podľa spracovania sa uprednostňujú kratšie podoby *dehydrovať* a *dehydrovaný*, pravdepodobne preto, že sú v odbornej terminológii ustálenejšie.

4. Čo je správne: (ten) variant alebo (tá) varianta?

V slovenčine slovo latinského pôvodu *variant* mužského rodu (na rozdiel od češtiny, kde sa ten istý význam vyjadruje podstatným menom ženského rodu *varianta*). Neživotné podstatné meno mužského rodu *variant* sa skloňuje podľa vzoru *dub*. V inštrumentáli množného čísla má pádovú podobu (*s*) *variantmi*.

5. Ktorý tvar slova je správny v tomto slovnom spojení: investícia v RANNOM detstve, alebo investícia v RANOM detstve?

Správne slovné spojenie je *rané detstvo*. Význam jednotlivých slov je odlišný - *ranný* = týkajúci sa rána; *raný* = včasný, skorý.

6. Webový alebo webovský? Je slovo webstránka spisovné?

Vo význame „týkajúci sa celosvetovej informačnej služby v rámci internetu“ sa v Krátkom slovníku slovenského jazyka uvádza prídavné meno *webový*. Slovné spojenie *webová stránka* odporúčame používať v uvedenej podobe, skrátene pomenovanie *webstránka* (písané ako jedno slovo) sa v súčasnosti hodnotí ako slangové.

7. Ktoré slovo je správne – potenciálny (napr. partner, klient...), alebo potencionálny?

V KSSJ sa uvádza iba prídavné meno *potenciálny*. V Slovníku cudzích slov sa uvádzajú obidve podoby *potenciálny* aj *potencionálny*, pričom podoba *potencionálny* sa kvalifikuje ako zriedkavá. Z dvojice prídavných mien odporúčame uprednostniť podobu *potenciálny*. (Spracovala p. uč. Ujhelyiová)

Svetový deň vody 2019

Svetový deň vody je venovaný drahocennej tekutine, bez ktorej nie je možný

život.

Témou a mottom Svetového dňa vody 2019 je "Leaving no one behind" („Nenechať nikoho bokom“ alebo „Brat' na každého ohľad“) vychádzajú z Agendy 2030, ktorá dáva svetu prísľub do roku 2030 zabezpečiť **„vodu pre všetkých“** v rámci stratégie trvalo udržateľného rozvoja, z ktorého musí mať každý človek prospech.

Tohtoročnú tému a motto svetového dňa vody sme si v našej škole pripomenuli rozhlasovou reláciou vysielanou žiakmi III.C a IV.B triedy, nástennými novinami pri prváckom vchode do školy a projektovým vyučovaním zameraným na ochranu a šetrenie vody doma, v škole a v prírode, ktoré bolo

spojené s poznávaním sladkovodných živočíchov, ich ilustráciami a následnou výstavkou na nástenke vo vestibule školy. Podobne ako po minulé roky žiaci ochutnávali ovocné a bylinkové čaje a minerálne vody.

Mgr. Dana Hruškociová, Mgr. Katarína Kutná, Mgr. Eva Ruskovská

Marec – mesiac knihy

Náš školský parlament si aj tento rok v mesiaci marec pripravil pre všetkých žiakov našej školy aktivitu v písaní básne, rozprávky či dramatického príbehu. Do súťaže sa zapojilo 30 žiakov a ich práce boli naozaj výborné. Všetci zúčastnení žiaci boli odmenení sladkosťou, a tie najlepšie práce peknými odmenami.

Z prác žiakov bola vytvorená školská kniha, ktorú si budete môcť pozrieť vo vestibule školy.

Ocenenia získali: **1. miesto:** Ema Porubenská 9.B a Martin Hoľan 4.B

2. miesto: Adriana Krámerová 4. B a Anabelka Panáková 3.B

3. miesto : Tobias Siksa 3.C, Samko Štafura 3.A, Lea Babičová 3.C

Zázračný les

V lese medveď býval,
v brlohu si múdru knihu čítal.

Zvieratká naňho zvolali:

„Pod' ty, macko, k nám,
ukáž, čo tam pre nás máš!“

Zvieratká sa vyrútili,

na zem macka zhodili:

„Prečo si sám knihu čítal,
nikomu si nič nepovedal?“

„Ved' si priateľ náš,
múdrosť v knihách máš.“

Zázračný les sa potešil,

že zvieratka ako priateľ spojil.
Odvtedy sú priateľmi spolu každý

Minulosť

Vstávať skoro ráno.
Pozerat' sa ako vychádza slnko.
Ako rozsvieti celú tmavú oblohu
na zlatistú farbu.
Ako listy farbu zelenú naberú.
Premýšľať, ako život môže byť až
takto nádherný.

Zabudnúť na smútok a strach.
Zabudnúť na zlé sny.
V ručičkách slnka vidieť poletovať
prach.
A dúfať, že tu budeme zas len my.
Tam ráno, vtedy, keď hviezdy
odchádzali a mesiac nám zamával.
Keď sa naše ruky pustili
a prvý vtáčik zaštebotal.
Ani v tej najkrajšej knihe
neexistuje také priateľstvo.

deň, aby splnili si svoj tajný sen.

Martin Hoľan, IV. B

Je to vôbec priateľstvo? Alebo
niečo zázračnejšie?

A teraz kam sa poďívať?

Kam sa poďívať, keď všetko mi
pripomína teba?

Som celá bez seba, prichádzam
o rozum.

Radšej byť hlúpy a milovať, než
múdry a bez lásky.

Už vidno jeden mrak, taký veľký
a tmavý ako nočné mory.

Slniečko sa zaň skrývalo.

Už sa ohňa nedotýkalo.

Keď večer zas vyjde mesiac
a zablikajú hviezdy,

budem sa zas pozerat' do minulosti.

A pôjdem spať s tým, že náš osud
nás má v hrsti.

Ema Porubenská, IX. B

Pani učiteľka Červeňáková sa so svojou triedou, 1.B, do tejto súťaže zapojila výtvarne a vznikli takého krásne práce. Veď posúďte! ☺

Slávnostný zápis predškolákov do 1. ročníka

V dňoch 6. – 7. apríla 2019 sa v našej škole uskutočnil slávnostný zápis predškolákov. Už teraz sa na nich tešíme!!!

Obchodná žije športom

Výsledky športových súťaží

Okresné kolá

*hádzaná dievčat – 2. miesto

*hádzaná chlapcov – 1. miesto

Chlapci postúpili do krajského kola súťaže, ktoré sa uskutoční 3. mája 2019 v Sečovciach. Držíme palce!!!

Krajské kolo

*florbal dievčatá – 3. miesto

Blahoželáme!

Výsledky súťaží a olympiád

Okresné kolá

Hviezdoslavov Kubín – I. kategória – 1. miesto – Daniela Vasilková – III. C

Vesmír očami detí – 3. miesto - Laura Karaffová – III. B

Laurina práca postupuje do celoslovenského kola súťaže. Držíme palce!!!

Geografická olympiáda – 2. miesto - Marek Leškanič – VIII. A

Čo vieš o hviezdach? – 2. miesto – Emma Kičinková – V. B

3.miesto – Kristián Jevák – VII. A

Dejepisná olympiáda – 3. miesto – Róbert Petruška – IX. C

Spracovala D. Orendášová, IX. A

V škole je nám fajn

TÝKA SA TO AJ VÁS...?

Preventívny rovesnícky program „Týka sa to aj vás...?“ je určený žiakom I. stupňa základnej školy. Jeho cieľom je naučiť žiakov samostatnému protidrogovému správaniu a rozhodovaniu.

V piatok 8. marca 2019 privítali žiaci III. A, III. B a III. C triedy medzi sebou Mgr. Jána Rusnáka, pracovníka CPPPaP v Trebišove, ktorý im prišiel priblížiť danú problematiku a tým ich motivovať k **zdravému spôsobu života**.

Deti potrebujeme naučiť, že každý z nás je zodpovedný za svoje zdravie a všetci dohromady musíme chrániť zdravie ostatných.

Žiaci si tento čas užili a odniesli si mnoho zaujímavých informácií.

VALENTÍNSKE POPOLUDNIE V IV. B

V stredu 13. februára 2019 si užívali žiaci zo IV. B triedy „Valentínske popoludnie“. Každý z nás si praje, aby bol milovaný a šťastný. Šťastie sa neraz ukrýva v tých najmenších daroch. A tak štvrtáci vyrobili „Valentinky“ pre svojich najbližších, aby ich potešili. Potom si zasúťažili, zatancovali a pochutili

na pizzi, sladkých a slaných dobrotách. Prežili nezabudnuteľné zábavné chvíle, ktoré pomohli upevniť priateľské vzťahy v kolektíve.

Valentínske korčuľovanie v Trebišove

K sviatku svätého Valentína v našej škole už neodmysliteľne patrí aj Valentínske korčuľovanie na klzisku v Trebišove, ktoré pre žiakov druhého stupňa zorganizoval školský parlament pod vedením p. uč. Ihnátovej. Väčšina žiakov tak v tento deň vymenila učenie a skúšanie za aktívny pohyb na ľade. Atmosféra na ľade bola výborná, žiaci boli disciplinovaní, aj keď sa niektorí pošťožovali, že čas na klzisku plynie akosi príliš rýchlo.:) Veríme, že o rok sa na ľade opäť stretne!

*(Spracovala V. Raceková,
IX. A)*

Deň otvorených dverí

Dňa 22. marca 2019 sa v našej škole uskutočnil *Deň otvorených dverí pre predškolákov*. Budúci prváčikovia sa v sprievode svojich rodičov mohli oboznámiť so životom vo veľkej škole. V úvode ich privítala riaditeľka školy Mgr. Iveta Bačová, ktorá ich oboznámila so životom školy. Rodičom sa prihovorili aj psychologička PhDr. Alena Wagnerová a logopedička PaedDr. Iveta Fedorko z Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie v Trebišove. V priebehu dvoch vyučovacích hodín mohli nakuknúť do tried na 1. aj 2. stupni. Vedenie školy touto cestou ďakuje všetkým rodičom a predškolákovi, ktorí sa Dňa otvorených dverí zúčastnili. Za prejavenu dôveru ďakujeme!

13

Zasmejme sa

Po daždi vylezie dážd'ovka, poobzerá sa a vidí, že oproti nej vylieza druhá.
„Ó, ako sa máte, milostivá? A kde máte starého?“ „Ale, vytiahli ho na ryby!“

Pani v supermarkete hovorí predavačovi: „Čo dostanem, keď nájdem jedlo po záruke?“

„Pravdepodobne salmonelózu,“ odpovie predavač.

Príde Dežo na stavbu a tam sa ho pýtajú: „Dežo, kde robíš?“ „Na stavbe.“
„A čo tam robíš?“ „Zavadziam.“

Dve blondínky sa zasekli vo výťahu. - Jedna kričí: „Pomóóó!“

- Druhá kričí: „Poóóó!“ Jedna hovorí tej druhej: „Kričme spolu.“

- „Spooooooluuu...“

Mravec uteká po pralese, ďaleko za ním si vykračuje slon. Vzdialenosť, dosť veľká, sa stále skracuje. Mravec sa rozčúli, rozkričí sa na slona:

„To sa ti kráča, keď som ti vyšliapal cestu!“

„Sto metrov zabehnem za 8 sekúnd.“ „Nemožné, rekord je 10 sekúnd.“

„Ja viem, ale poznám skratku.“

Motýľ je taký hmyz, ktorý patrí do čeľade helikoptérovitých.

Ktorý vták sa po smrti otočí ešte asi 500-krát?

Grilované kurča.

Ako sa dá pomocou vody získať svetlo?

Umyjeme okno.

Aké oči má žaba? Vodotesné.

Aká je definícia leňocha? Človek, ktorý nepredstiera, že pracuje.

Povedali žiaci. . .

U: Keď mesiac na jasnej oblohe nevidíme hovoríme, že je...

Ž: Stratený!

Magnet má 2 póly, železný a ...

Čo má kapor na boku hlavy? Uši!

Čím dýcha kapor? Vodou...

Dub je tvrdý vzor, lebo má tvrdé drevo.

Vzory ženského rodu: žaba, udica, dlaň a kosť.

Dedičnosť je, keď dcéra vyzerá ako otec.

Záporné číslo je také, keď máme menej ako nulu.

V Španielsku sú v lete také vyschnuté rieky, že tečú celkom bez vody.

„Stromy poznáme listnaté a šiškate !!!“

„Ovocné stromy sú: hruška, čerešňa a jablčníc...“

„Aký je rozdiel medzi stromom a kríkom? V kríkoch žijú potkany...“

Uč: Žena koňa je? D: Konina. Uč: Otec je baran a mama je? D: Baranica. Uč:

Jež, ježura a ich dieťa je? D: Ježiško. Uč: Mama je ovca a jej muž je? D:

Ovčiak, alebo ovčiar, teraz nie som si istý. Uč: V rybníku žije aj úhor, na čo sa podobá? D: Na uhorku.

Dieťa v jedálni: „Pani učiteľka niečo tu smrdí...! Učiteľka: „To bude asi to jedlo, ale to vonia.“ Dieťa: „No, tak to vonia až do smradu...“

Kde máte cvičňu? /telocvičňu/

Rana sa má sterilizovať. /dezinfikovať/

mirkoorganizmy /mikroorganizmy/

Rozprávame sa o zvieratkách v lese počas zimy. „Čo jedia zvieratká? Čo papá vlk?“ „Noó, Červenú Čiapočku!“ A potom, keď sme si to objasnili a prestali sa smiať, pýtam sa znova. „A papá ešte aj niečo iné?“ Znova objavný výkrik: „Starú mamu...!!!“

Spracovala p. uč. Obrinová

Z literárneho pera našich spolužiakov. . .

Ezop, Krylov, Záborský,
boli to bájkari historickí.
Ezop – Grék, Krylov – Rus,
Záborský – zo Slovenska vzácny kus.
Všetci bájky písali a ľudia si ich zbierali.
Nám ich do učebníc povkladali,
aby sme si ich s radosťou čítali.

(Ema Vargová, VI. C)

Zdravím ťa, radosť moja!
Každým dňom i nocou nad tebou premýšľam.
Každou sekundou sa teším viac a viac na ten moment, keď sa opäť
uvidíme, Adela.
Nie si tak ďaleko, no mám pocit, akoby nás delil oceán.
Moje srdce už nevládze biť bez teba, ty radosť moja!
Ty si môj anjel z neba. (Ludovít Štúr, anonym IX. C)

Milá Adela!

Píšem Ti list, lebo mi už veľmi chýbaš. Za ten čas, čo sme od seba ďaleko, sa toho veľa zmenilo a udialo, no už sme iba krôčik od založenia spoločného spisovného jazyka. Verím, že sa v najbližšom čase stretneme. Je mi ľúto, že nie sme spolu, no už to nepotrvá dlho. (Ludovít Štúr, anonym IX. C)

ULIEVACÍ KUPÓN

Meno a Priezvisko:		Trieda:	Podpis učiteľa:
Dátum: -----		Pečiatka školy	
			

Milí žiaci, nezabudnite, že kupón platí len čitateľne vypísaný a opečiatkovaný!

